

iskolai tanhét: 29

időszak: 2020.04.27 – 2020. 04.30

DÁTUM: 29.04.2020

Fafeldolgozásban használt mesterséges ragasztók

fafeldolgozásban használt fontosabb ragasztók:

- **polivinil-acetát típusú ragasztók** (rövidítve PVAC) – aracet (román kereskedelmi megnevezés) – polimerizációs reakció alapján köt
 - fehér színű vízalapú diszperziós ragasztó
 - jellegzetes acetát szaggal rendelkezik
 - élettartalma és felhasználhatósági ideje **6 hónap**
 - nyitott fázis – **10...15** perc
 - fogyasztás – **120...200 g/m²**
 - kötési és préselési idő:
 - ha a hőmérséglet **18...25⁰C** , akkor **60...180** perc
 - ha a hőmérséglet **50...60⁰C** , akkor **30...40** perc
 - vízállóság szempontjából négy típusát különböztetjük meg az aracetnek:
 - D1; D2 – kis vízállósággal rendelkező ragasztó – olyan faszerkezetek gyártására használják amelyek száraz környezetben lesznek tartva – pl. szobabútrok
 - D3 – jó vízállósággal rendelkező ragasztó – olyan faszerkezetek gyártásában használják amelyeket páradús, nedves levegőjű környezetben is használhatók lesznek – pl. fürdő, konyha bútorzata, vagy ablakok és kültéri, beltéri ajtók. Egyenesen víz nem szabad érje a ragasztott felületeket, de a nedves levegőnek ellenáll.
 - D4 – nagyon jó vízállóság – kültéri ragasztásokra is használható, ahol víz éri – pl. kerti bútorzat, kültéri épületasztalos termékek.
 - ❖ a D1 és D2 aracetek csak fizikai folyamat útján kötnek, a D3 és D4 a fizikai folyamat mellett kémiai úton is biztosítják a kötést.
 - ❖ a D4 ragasztót úgy kapjuk, hogy két komponenst összekeverünk – egy D3 alaphoz hozzákeverünk egy katalizátort - ez beindítja a kémiai reakciót amitől a ragasztó megköt.
- VIGYÁZÁT: a katalizátorral kevert D4 aracetet, ha nem tudjuk rövid időn belül felhasználni (kb. 8 óra), a katalizátor lebomlik és D3 ragasztóvá válik megint.
- ❖ felhasználás: illesztések, kötések, furnérozás
- **ureo-formaldehid alapú ragasztók** – urelit (román kereskedelmi megnevezés) – polikondenzációs reakció alapján köt
 - sárgás színű ragasztó

- formol szaggal rendelkezik
 - élettartalma **3 hónap**
 - felhasználhatósági ideje **15 perc**
 - nyitott fázis – **5...7** perc
 - fogyasztás – **180 g/m²**
- ❖ felhasználás – éllécezés, élek furnérozása, szélesítő toldások, furnérozás
 - ❖ jó vízállósággal rendelkezik

➤ **gumi alapú ragasztók - prenandez**

- az előző ragasztók merev ragasztási felületet biztosítanak, ez a ragasztó rugalmas ragasztási felületet ad.
- olyankor használják mikor a fát ragasztják egy másik anyaggal össze:
 - pl fára ragasztunk gumit, szövetet, fémet, műanyagot; gyakran kárpitozásnál használják.

tulajdonságok:

- különböző színű
- kőolajalapú oldószer szaggal rendelkezik
- élettartalma és felhasználhatósági ideje **4 hónap**
- nyitott fázis – **30** perc
- fogyasztás – **200 g/m²**
- nagyon jó vízállósággal rendelkezik
- kötési-préselési idő **60...100 perc**

FELADATOK, KÉRDÉSEK: - beküldési határidő 2020.05.06

1. Karikázzátok be melyik ragasztóra jellemző, hogy nedves levegőben tárolt bútrok gyártásánál használják, de nem ajánlott, hogy víz folyaamatosan érje:
 - a. prenandez
 - b. urelit
 - c. D3
 - d. D2
2. Egészítsétek ki:
Egy faszerkezetű kerti hinta esetében ragasztót használunk.
3. Karikázzátok be: - Mennyi idő kell elteljen a ragasztó felhordása és a felületek összecukása között a prenandez esetében:
 - a. 20 perc
 - b. 30 perc
 - c. 5 perc
 - d. 1 óra
4. Igaz vagy hamis a kijelentés:
A polivinil-acetát típusú ragasztók furnérozásra is használhatók.